

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет ветеринарної медицини
та біотехнологій ім. С.З. Гжицького
Факультет управління, економіки та права
Кафедра права

ЗАТВЕРДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

к.т.н., доцент

Віталій ЛЕВОНЮК

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Правознавство»**

освітньо-професійна програма «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»
спеціальність G3 «Електрична інженерія»
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

ВИКЛАДАЧ

ОЛІЩУК ПЕТРО ОЛЕГОВИЧ

E-mail: petroool@ukr.net

Google Scholar <https://scholar.google.com/>

Scopus <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId>

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-4392-0654>

Телефон +380676014765 (*Viber, WhatsApp, Telegram*)

Доцент кафедри права Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького, кандидат економічних наук, доцент. Викладач з понад 18-річним досвідом, автор та співавтор понад 50 наукових статей, 1 – навчального посібника, 1 монографії та понад 25 навчально-методичних розробок.

Читає курс: *Правознавство, Законодавство і право в АПК, Право на автомобільному транспорті.*

Сфера наукових інтересів: *організаційно-правове забезпечення розвитку сільського господарства та сільських територій*

Опис дисципліни

Галузь знань: G «Інженерія, виробництво, будівництво»

Спеціальність: G3 «Електрична інженерія»

Освітньо-професійна програма «*Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка*»

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський)*

Кількість кредитів – 3

Рік підготовки, семестр – *1 рік, 1 семестр*

Компонент освітньої програми: *обов'язкова*

Мова викладання: *українська*

Анотація дисципліни

Метою вивчення освітньої компоненти «ПРАВОЗНАВСТВО» є формування системи знань з основних положень галузей права України надасть можливість мати теоретичні знання та навички щодо пошуку відповідних нормативного – правових актів та вміти їх застосовувати у конкретних ситуаціях.

Завдання навчальної дисципліни передбачають:

- навчити студентів знати і розуміти галузі права,
- вміти застосовувати на практиці відповідні нормативно – правові акти,
- формувати власну точку щодо застосування норм права у випадках, які не врегульовані законодавчими актами,
- використовувати свої внутрішні якості у підвищенні ефективності професійної діяльності,
- досліджувати недоліки законодавчого регулювання окремих положень галузей права України
- формувати пропозиції щодо їх вирішення, володіти комунікативним спілкуванням із застосуванням інформаційних технологій, інтернет-ресурсів.

Преквізити: для успішного опанування курсу «Правознавство» необхідно володіти знаннями з основ мовознавства, історії України, філософії які формуються під час вивчення дисциплін «Українська мова», «Історія України» та «Філософія», «Екологія та захист навколишнього середовища».

Постреквізити: вивчення дисципліни «Правознавство» створює підґрунтя для опанування наступних компонент освітньої програми. Здобуті знання безпосередньо використовуються у курс «Інформаційні та комунікаційні технології» та «Виробничо-передкваліфікаційна практика», під час якої набуті компетентності реалізуються у реальних умовах організації робочих процесів та взаємодії в командах.

▪ **Результати навчання:** у процесі вивчення дисципліни «Правознавство» здобувачі набувають знань про необхідну інформацію в науково-технічній літературі, базах даних та інших джерелах інформації, оцінюють її релевантність та достовірність. Розуміють основні принципи і завдання технічної та екологічної безпеки об'єктів електротехніки та електромеханіки, враховувати їх при прийнятті рішень, принципи європейської демократії та поваги до прав громадян, враховувати їх при прийнятті рішень. Знають вимоги нормативних актів, що стосуються інженерної діяльності, захисту інтелектуальної власності, охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії, враховувати їх при прийнятті рішень.

Завершальним результатом навчання є здатність інтегрувати набуті знання до професійної діяльності й підвиити їхню конкурентоспроможність на ринку праці.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» вивчення дисципліни забезпечує набуття здобувачами таких компетентностей та програмних результатів навчання:

Індекс в матриці ОПП	Програмні компоненти
1	2
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми під час професійної діяльності в галузі електроенергетики, електротехніки та електромеханіки або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів прикладної фізики та інженерних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ❖ Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ❖ Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні ❖ Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ❖ Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
Програмні результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Знаходити необхідну інформацію в науково-технічній літературі, базах даних та інших джерелах інформації, оцінювати її релевантність та достовірність ❖ Розуміти принципи європейської демократії та поваги до прав громадян, враховувати їх при прийнятті рішень ❖ Знати вимоги нормативних актів, що стосуються інженерної діяльності, захисту інтелектуальної власності, охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії, враховувати їх при прийнятті рішень.

Зміст навчальної дисципліни

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст
1	ТЕМА 1 . Основи теорії держави і права. 1.1 Поняття та сутність держави та права 1.2 Ознаки, функції держави та права, їх характеристика. 1.3 Загальна характеристика джерел (форм) права та їх види. 1.4 Правотворчість. Законодавчий процес
2	ТЕМА 2. Правова поведінка правопорушення та юридична відповідальність. 2.1. Поняття законності та його основні засади 2.2. Зміст та функції правопорядку. Поняття і види правомірної поведінки 2.3. Принципи та види юридичної відповідальності. 2.4. Функції та мета юридичної відповідальності.
3	ТЕМА 3. Основи конституційного права України.

	<p>3.1.Конституційне право України як провідна галузь права України</p> <p>3.2.Народовладдя в Україні.</p> <p>3.3.Громадянство України як один із інститутів конституційного права. Поняття громадянства</p> <p>3.4. Принципи та класифікація конституційних прав та свобод.</p>
4	<p>ТЕМА 4. Основи цивільного права.</p> <p>4.1. Цивільне право як галузь права.</p> <p>4.2. Суб'єкти цивільних правовідносин</p> <p>4.3. Поняття, зміст зміст та форми права власності.</p> <p>4.4. Поняття та функції та характеристика цивільно-правового договору.</p> <p>4.5. Спадкове право як підгалузь цивільного права</p>
5	<p>ТЕМА 5. Основи антикорупційного законодавства України.</p> <p>5.1. Характеристика законодавства у сфері запобігання корупції.</p> <p>5.2. Суб'єкти відповідальності за корупційні правопорушення.</p> <p>5.3. Запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням.</p> <p>5.4. Відповідальність за вчинення корупційних правопорушень</p> <p>5.5. Академічна доброчесність: поняття, ознаки, відповідальність</p>
6	<p>ТЕМА 6. Основи трудового права України</p> <p>6.1. Поняття та ознаки трудових правовідносин.</p> <p>6.2. Контракт як особливий вид трудового договору</p> <p>6.3.Робочий час та час відпочинку: поняття, види</p> <p>6.4. Особливості правового регулювання праці неповнолітніх.</p> <p>6.5.Види та підстави дисциплінарної відповідальності</p>
7	<p>ТЕМА 7. Основи адміністративного та кримінального права</p> <p>7.1. Адміністративне право та його особливості</p> <p>7.2. Характеристика адміністративної відповідальності.</p> <p>7.3. Види адміністративних стягнень.</p> <p>7.4. Загальна характеристика Кримінального кодексу України.</p> <p>7.5. Групи та види покарань. Призначення покарання.</p> <p>7.6.Особливості адміністративної та кримінальної відповідальності неповнолітніх.</p>
8	<p>ТЕМА 8. Основи господарського права України.</p> <p>8.1. Поняття та види господарських правовідносин</p> <p>8.2. Суб'єкти господарювання.</p> <p>8.3. Поняття та основні ознаки господарської діяльності.</p> <p>8.4. Особливості господарських зобов'язань.</p>
9	<p>ТЕМА 9. Фінансове право України</p> <p>9.1. Поняття та особливості фінансово – правових норм та відносин.</p> <p>9.2. Суб'єкти фінансового права та фінансових правовідносин.</p> <p>9.3. Поняття, об'єкти та принципи фінансового контролю</p> <p>9.4. Поняття бюджетного процесу. Державний бюджет України.</p>
10	<p>ТЕМА 10. Основи земельного права України</p> <p>10.1.Суб'єкти та об'єкти права власності на землю.</p>

	10.2. Право власності на землю 10.3. Підстави набуття громадянами права власності на земельну ділянку. 10.4. Підстави набуття та відчуження права власності на земельну ділянку.
11	ТЕМА 11. Основи екологічного права. 11.1. Поняття, принципи та система екологічного права. 11.2. Захист права власності на природні ресурси. 11.3. Поняття та види відповідальності за порушення екологічного законодавства. 11.4. Міжнародна відповідальність за екологічні правопорушення

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. **Словесні методи** (розповідь, пояснення, бесіда, лекція.)
2. **Наочні методи**
- ілюстрація (презентації, тощо),
- демонстрування за допомогою мультимедійних пристроїв;
3. **Практичні методи:** практичні та самостійні роботи.
4. Метод навчання за рівнем пізнавальної активності - пояснювально-ілюстративний метод, метод відтворення, метод проблемного викладу, частково-пошуковий метод.
5. Практичні методи – виконання практичних робіт у формі вирішення ситуативних завдань(кейсів) і тестів, ділові ігри, презентації, доповіді, реферати.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Навчання з дисципліни «Правознавство» здійснюється із застосуванням сучасних інтерактивних та практикоорієнтованих методів, які поєднують словесні (лекція, пояснення, дискусія), наочні (демонстрація, робота з мультимедійними матеріалами) та активні форми (групові проекти, семінари-дискусії, моделювання ситуацій, аналіз кейсів). Використання методів мозкового штурму, проблемно-орієнтованих і дослідницьких підходів сприяє розвитку критичного та креативного мислення, уміння працювати в команді й приймати ефективні управлінські рішення. Ефективність забезпечується залученням сучасних цифрових інструментів, програмних засобів для планування й контролю, а також роботи з професійною літературою та науковими публікаціями.

Успішність студента оцінюється шляхом проведення поточного та підсумкового контролю.

Максимальна кількість балів з дисципліни, яку може отримати студент протягом семестру за всі види роботи, становить 100, при цьому 100 балів за результатами поточного оцінювання.

Поточний контроль (ПК) проводиться під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю - перевірка рівня підготовленості здобувачів до виконання конкретної навчальної роботи, діагностика рівня сформованості відповідних компетентностей. Усі види поточних контрольних заходів оцінюються за чотирибальною («2», «3», «4», «5») шкалою. В кінці семестру обчислюється середнє арифметичне значення (**САЗ**) усіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням його у 100 бальну шкалу за формулою:

$$ПК = 20 \cdot САЗ$$

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
5 ("відмінно")	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову

	літературу. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами і відомостями.
4 ("добре")	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.
3 ("задовільно")	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
2 ("незадовільно")	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Безсистемне відділення випадкових ознак вивченого; невміння робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		Для екзамену
90 – 100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	Задовільно
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Правознавство : навч.посіб./ за ред.. Ю.Е. Губені, Р.П. Возняка, П.О. Оліщука. – Львів : НВФ «Українські технології», 2014. – 408с.
2. Копиленко О. Л., Копиленко М. Л. Основи правознавства: Підручник. — К.: Юрінком Інтер, 2020.
3. Г. І. Балюк Е. Ф. Демський, В. С. Ковальський [та ін .]. Правознавство : підручник; за відп. ред. О. В. Дзери. Видавництво Юрінком Інтер, 2019. 632 с.
4. Шевченко Я. М. Основи правознавства: навчально-методичний посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2021.

Допоміжна

1. [Апопій І.В.](#) Сімейне право України. [ЦУЛ](#), 2019, 360 с.
2. В. М. Корнієнко, Г. С. Корнієнко, І. М. Кульчій та ін. за ред. А. М. Статівки. Аграрне право : підручник Вид. 2-ге, змін. Харків : Право, 2019. 416 с.

3. Ведерніков Ю. А. Теорія держави і права : навч. посіб. / Ю. А. Ведерніков, А. В. Папірна К. : Знання, 2008. 333 с.
4. Гетьман А.П., Г.В. Анісімова, А.К. Соколова та ін. за ред. А.П. Гетьмана. Екологічне право : підручник. Харків : Право, 2019. 552 с.
5. Господарське право: загальна частина : навч. посіб. кол. авт. [Резворович К. Р., Юнін О. С., Юніна М. П. та ін.]. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2019. 262 с
6. Загальна теорія держави і права / за ред. В.В. Копейчикова. К. : Юрінком, 1997. 320 с.
7. Земельне право України : Навчальний посібник. За загальною редакцією Мироненко В. П. К.: Алерта, 2018. 350 с.
8. Земельне право. посібник для підготовки до іспиту. Шульга М.В., Гордєєв В.І., Санніков Д.В. та ін. [Право](#). 2019, 278 с.
9. Кельман М. С. Теорія держави : навч. посіб. / М. С. Кельман. Тернопіль: Поліграфіст, 1998. 382 с.
10. Конституційне право України / за ред. В. Ф. Погорілка, В. Л. Федоренка К. : ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2006. 171 с.
11. Корнєєв Ю. В. Земельне право України . Навчальний посібник. Центр навчальної літератури. 2020 рік видання, 200 с.
12. [Кухарєв О.Є.](#) Спадкове право України. Підручник. [Алерта](#), 2020, 362 с.
13. Оліщук П. О. Теоретичні та практичні аспекти застосування принципу non bis in idem у кримінальному праві України // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Юридичні науки". 2021. № 10.
14. Оліщук П.О. Електронна система публічних закупівель:проблеми теорії та практики у світлі імплементації європейського досвіду. Науково-практичний журнал «Європейські перспективи». 2022. №3. С. 123-129
15. Оліщук П.О. Процедура здійснення банкрутства автотранспортних суб'єктів господарювання. Правовий часопис Донбасу. №4. 2023. С. 30-33.
16. Оліщук П.О., Нестеренко А.О. Договірні відносини сільськогосподарських кооперативів у сфері господарювання. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. 2024. Вип. 40. С. 141-146.
17. Основи держави і права України : підручник / за ред. В. Л. Ортинського, проф. В. К. Грищука, М. А. Мацька. К. : Знання, 2008. 583 с.
18. Правознавство : навч. посібн. / за ред. Ю.Е. Губені, Р.П. Возняка, В.І. Андріїва. Львів : Укр. технології. 408 с.
19. Ременяк О., Оліщук П. Адміністративні послуги в структурі функціонування органів місцевого самоврядування: деякі аспекти правової регламентації. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Юридичні науки» №1 (41) 2024. С. 290-298.
20. Рябець К. А. Екологічне право України : Навчальний посібник / К. А. Рябець. К. : Центр учбової літератури, 2009. 438 с.
21. Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції» / Наук. ред. Хавронюк М.І. К.: Ваїте, 2018. 472 с

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Бібліотечно-інформаційні ресурси

- Бібліотека ЛНВМБ: м. Дубляни, вул. В.Великого, 1; тел. 22-45-915
- Львівська наукова бібліотека ім. Стефаника НАН України: вул. Стефаника, 2; тел. 74-43-72
- Львівська обласна наукова бібліотека: просп. Шевченка, 13; тел.74-02-26
- Наукова бібліотека ЛНУ ім. Франка, метод. відділ: вул. Драгоманова, 17; тел. 296-42-41
- Центральна міська бібліотека ім Лесі Українки: вул. Мулярська, 2а; тел.72-05-81

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10.12.1971 р. № 322- VIII URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
3. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV .. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Водний кодекс України Закон України від 06.06.95 р № 214/95-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Земельний кодекс України Закон України від 25.10. 2001р. № 2768-III, URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>
6. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 р. № 80731-Х, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
- 7 Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
- 8 Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2001-05#Text>
9. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» [Про державну реєстрацію юриди... | від 15.05.2003 № 755-IV](#)
10. Закон України «Про авторське право і суміжні права» [Про авторське право і суміжн... | від 01.12.2022 № 2811-IX](#)
11. Закон України Про засади запобігання корупції: від 14.10.2014 р. № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>